

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravišstvo: Knafljeva ulica št. 5, pritrilje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Nauk iz poplav

Iz Poljanske doline prihajajo poročila o strašnih poplavih, ki jih je povzročilo večerajšnje neurje. Poročila in njih podrobnosti prinašamo na drugem mestu. Zdi se, kakor da nas v Sloveniji vsaj enkrat na leto mora obiskati večja vremenska katastrofa in da moramo vsako leto redno oddati primerno žrtve, da zadovoljimo nepojmljivi vremenski in prirodni sili. Razloge za te vremenske neizgovorne težave ni težko najti. Smo blizu južnega obneblja, težki oblaki radi preskočijo na naše hribovito ozemlje, ki se vije v doline kakor v lijakih. Malo več vode po teh lijakih, na poplavo vse, kar jim pride nasproti.

Če se torej vremenske neizgovorne skoraj vsako leto pri nas redno ponavljajo, je na mestu vprašanje, kaj dela naša politika? Saj mora politika v prvi vrsti skrbeti za ljudski blaginjo in za blaginjo našega ljudstva ter ga čuvati pred nevarnostmi tako socialnega, kakor tudi prirodnega značaja.

Mi smo že dolgo vrsto let zahtevali, da se pri nas uvede redno samoupravo življenje, ker si brez samouprave ne moremo zamisliti rednega gospodarskega in socialnega napredovanja naših pokrajin. V državni centrali gre za večja, vsedržavna in obnarodna vprašanja, naša lokalna pa spadajo pred samoupravna telesa, pred oblastne skupščine. Zaman smo dokazovali potrebo tega samoupravnega delovanja, prilike in razmere v beogradski skupščini so redno sklicanje oblastnih samoupravnih zborov redno odmakale v nedoglednost. Ne smemo zamolčati, da so pri tem bili slovenski klerikalci, torej poslanci SLS, ki se z drugo škro izdajajo za „ljudske“, bili tisti, ki so nasprotovali oblastnim samoupravam ter v Beogradu izdali geslo, da odklanjajo vsako sodelovanje na državni upravi, dokler se ne izpolnijo njihove manjšinske zahteve. To je zahtevo po klerikalni avtonomiji in po cerkveni strahovladavi v Sloveniji.

Človeka zagrabi v srce, ko čita o prirodnih katastrofah, ko vidi ubogega slovenskega oratarja, kako plaka za ženo in otroki, kako gleda za poplavljenimi domovi, med tem ko se „ljudski“ zastopniki šopirijo v beogradski skupščini ter rolniško za „svobodo“ tiska, proti „zlorabam“ vlade, proti „neznosnim razmeram na polju nar. zdravstva“, proti „korupcijskim škandalom“ itd. Ko bi naš narod vsaj vedel, kako temeljito ga varajo ti predstavniki slovenskega „naroda“ in kako je ves njihov „ljudski“ evanجيل prazna beseda in sleparska laž, da si z njim omogočijo udobno poslansko življenje, med tem ko mora doma naš narod prenašati težke neizgovorne gospodarske nadloge, lahko rečemo v prvi vrsti, ker nimamo intenzivnega samoupravnega življenja, proti kateremu se je v prvi vrsti postavila SLS. Ta stranka pravkar bje krvavi boj za „slovenski jezik“, kakor da bi to vprašanje bila glavna skrb slovenskega kmeta, ne pa gospodarske težkote sedanega časa. Istotako se ta stranka ponuja našem ljudstvu s svojo borbo za „vero“, dasi vsak trezen človek ve, da ni države, kjer bi bila vera tako dobro shranjena, kakor je v naši državi. Dočim se ljudski poslanci imenito zabavajo v narodni skupščini, kakor je razvidno iz obširnih poročil v ljubljanskem „Slovenecu“ in se perejo pred očitki klerikalizma, to je očitkov, da se po nemarnem izdajajo za branilce vere, ko vera ni v nobeni nevarnosti, trpi naše ljudstvo pod udarci vremenskih katastrof in ni nikogar, ki bi se zavzel za to ljudstvo in mu skušal pomagati v tej nesreči, ker po klerikalni krivdi še vedno nimamo oblastnih skupščin, ki bi bile v prvi vrsti poklicane pomagati v teh slučajih.

Morda na nobenem drugem primeru ni tako razvidna pogubnost klerikalne politike, ki je tako širokoustna in brezdelna obenem, kakor povodom elementarnih nesreč. Tu se vidi, kako daleč seza pamet klerikalne politike in kaj delaio „ljudski“ predstavniki SLS, ki so v bistvu proti edino pametni instituciji, ki bi nam lahko prinesla marsikatero olajšavo v gospodarskem in socialnem našem življenju. — proti samoupravi v oblastnih skupščinah!

— PRETRGANE TELEFONSKE ZVEZE. Večerajšnji močni in dolgo trajajoči nalivi so poškodovali na več mestih telefonske naprave in pretrgali proge. Zato ni bilo mogoče dobiti direktnih telefonskih zvez s Beogradom, ker je bila proga pokvarjena. Tudi zveza Zagreb ni dolgo funkcionirala.

Amundsen se je vrnil na Spitzberge

Prva poročila. — Vrnitev potrjena. — Amundsen in tovariši zdravi. — Prvo Amundsenovo poročilo o poletu na severni tečaj.

— Pariz, 19. junija. (Izv.) Pariški listi so okoli 23. prešli deloma brezlično, deloma pozneje po kablu prvo poročilo o srečni vrnitvi Amundsenove s severnega tečaja. Poročilo je danes vzbudilo splošno radost. Iz Newyorka so javili: Danes 18. ob 15. popoldne (po avropskem času ob 21.) so prejeli „Newyork Times“ brezlično brzojavko iz Kingsbaya na Spitzberghu, da se je Roald Amundsen zjutraj ob 1. uri vrnil zdrav na Spitzberge. Vsa ekspedicija je nepoškodovana prispela. Ameriške brezlične brzojavke so skušale priti v zvezo z brezlično postajo v Kingsbaya in zono na ladji Fram. Zveze večeraj ni bilo mogoče dobiti.

— Newyork, 18. junija. (Reuter) Amundsen se je povrnil na Spitzberge.

— Dunaj, 19. junija. (Izv.) Današnja Neue Freie Presse objavlja opis Amundsenovega poleta na severni tečaj. Opis je Neue Freie Presse prejela z ladje „Heimdal“ s Spitzbergov. Poročilo se glasi:

Dne 22. maja ob 17. popoldne smo zapustili z dvema zrakoplovoma Kingsbay. Obremenitev zrakoplovov je znašala okoli 3 tone. Na poti smo preizkušali na Amsterdam-skih otokih trpežnost obeh zrakoplovov. Preizkušnja je bila popolnoma zadovoljliva. Zato smo nadaljevali polet. Pri južnem rtu smo zašli v meglo, ki smo jo skušali preleteti in smo se zato dvignili 3.900 čevljev visoko. S pomočjo solčnega kompasa smo skušali v prihodnjih dveh urah določiti smer poleta. Leteli smo neprestano nad meglo. Šele ob 20. zvečer smo preleteli megleni teren. Ostali del poleta je bil povolen in ves čas izoben razgled. Zapazili smo končno, da smo smer poleta vzeli premočno proti vzhodu in to gotovo radi vladajočega severozapadnega vetra. Mi nismo mogli natančno določiti, v koliko smo se odstranili od glavne smeri k tečaju. Krenili smo zato bolj proti zapadu in ob 1. uri zjutraj 22. maja smo ugotovili, da smo že porabili polovico bencinske zaloge. Sklenili smo, da poskusimo z zrakoplovoma kje pristati, da končno ugotovimo točko, kje se nahajamo in da se pripravimo za nadaljnji polet. Nahajali smo se ravno nad velikansko vodno strujo med ledenimi gorami. Najprej smo opazovali kralj, na katerem bi pristali. Ugotovili smo, da ni ena vodna struja ni primerna zato, da bi se zrakoplovi spustili. Bojazni, ki smo jo imeli pred poletom glede nevarnosti od strani ledu, ni bila neuteleljna. Zrakoplov št. 27. se je spustil v vodni tok, a so ga obkrožile ledene mase, da se ni mogel več osvoboditi. Poskus pripraviti zrakoplov zopet za polet se ni posrečil. Drugi zrakoplov št. 24. je v vodni struji, ki je zmrla, obšla.

V tem položaju smo pričeli z opazovanji, ki so pokazala, da se nahajamo na točki 87° 44' severne širine in 10° 20' zapadne dolžine. Preleteli smo v 8 urah razdaljo 150 km. Povprečna hitrost je znašala 150 km na uro. Okoli 200 km je bilo izgube radi megle. Začeli smo meriti tudi globino morja. Tu znaša 3700 m. Napravili smo na tem mestu različna opazovanja glede deklinacije magnetne igle, kot tudi glede meteoroloških razmer. Na poletu smo preleteli nad 100.000 kvadratnih metrov površine. Naš pogled se segal do 33° 30' in smo lahko ugotovili, da se na evropskem delu severnega tečaja ne nahaja nobena zemlja.

Z ozirom na ugotovljeno globino vodne struje smo smatrali za izključeno, da bi obstajala severno od nas kaka dežela. Na evropski strani Severnega morja se nahajajo le vode.

Opis Amundsenovega povratka

— Berlin, 19. junija. (K.) O poletu Amundsenovem na severni tečaj in njega povratku javljajo današnji berlinski listi, da sta bila oba zrakoplova radi nizkih močnih vetrov v zapadni smeri primorana dne 22. maja ob 1. zjutraj ugotoviti, da sta porabila že polovico bencina in sta bila tako prisiljena spreminiti smer, končno pa se spustili v vodni tok, kjer sta bila oba od ledenih mas obkoljena. Preiskovalec Amundsen je ugotovil, da se nahaja na točki 88° 44' severne širine in 10° 20' zapadne dolžine. Z vsa energijo so se vrstili 25. maja in naslednje dni poskusi za novi start. Z največjimi napori se je končno posrečilo enemu stroju k startu, čeprav je bil zrakoplov znatno poškodovan. Zrakoplov se je moral nato zopet spustiti v vodni tok.

Dne 18. junija se je posrečilo ekspediciji z zelo zmanjšano zalogo na novo startati. Celokupna obremenitev se je skrčila na najpotrebnejše. Vse zaloge in priprave so se pometale z zrakoplovov. Ohranilo so se le zaloge bencina. Ekspedicija je kljub velikanski megli dosegla ob 21. zvečer severni rt na Spitzberghu. Tu je ekspedicija prišla v stike z neko mimo plujočo norveško ladjo. Močan vihar je ekspedicijo zagnal na zapadno stran Franklinovega zaliva, v katerem je ekspedicija našla zavetje. Ker vihar ni ponehal, so člani ekspedicije z Norvežani odpluli proti Kingsbaya, da bi dobili nove zaloge bencina. Ekspedicija je prispela ob 1. ponoči v Kingsbay.

Ves čas poleta ekspedicija ni opazila nikakega sledu o kaki zemlji. Evropski arktični del je po dosedanjih opazovanjih obdan z vodami in ledom.

Povodenjska katastrofa v Žirih in Poljanski dolini

Povodenj odnesla 12 mostov. — Jez električne centrale na Fužinah do polovice porušen. — Voda odnesla 12 lesenih mostov. — V Rovtavi pri Žirih in v okolici velikanska škoda. — Voda odnesla mnogo živine in prašičev. — Dolina Ločnice ni prizadeta.

— Logatec, 19. junija. (Izv.) Danes prihajajo semkaj iz Žirov in ostalih vasi žalostna poročila o strahoviti povodenjski katastrofi, ki je zadela občino Žiri in ostalo Poljansko dolino tja do Škofje Loke. Katastrofa je posledica velikanskega naliva, ki je bil najhujši smolči okoli 20.

Včeraj popoldne je ves dan lilo. Dobri poznavalci vremenskih razmer so slutili, da pride do katastrofe v kakem kraju. Z bojaznijo so opazovali neprestano silovito padanje dežja. Knoči okoli 20. se je odtrgal nad Rovtami oblak. Bila je grozota. S hribov so drveli hudourniki in potoki so z največjo elementarno naglico naraščali ter začeli poplavljeni Žirovsko dolino. Prebivalstvo je bilo prestrašeno in je skušalo rešiti, kar se je dalo rešiti. Vode so nosile s seboj ogromne množine lesa, drv, valile so se velike mase blaga in kamna. Vsa dolina je bila mahoma spremenjena v opustošeno ravnino. Vsa polja so bila naenkrat zasuta. Vode so odnesle gospodarska poslopja in svinjake. Trpele so ogromno škodo vse vasi okoli Žirov. Zelo so prizadete Rovte in Račevo. Račevski potok je bil mahoma spremenjen v pravi hudournik. Povodenj je odnesel marsikateremu posestniku več prašičev in živine. K sreči ni bilo človeških žrtv.

Dalje poročajo, da je Poljanska v svojem divjem elementu podrla polovico jezov lanske leto na novo zgrajene centrale pri Fužinah. Odnesla je tudi več lesenih mostov. Materialna škoda je neopredeljena.

Okrajno glavarstvo v Logatcu je danes zjutraj prejelo kratka poročila o veliki katastrofi ter o tem obvestilo velikega župana ljubljanske oblasti. Dopoldne je odpovala posebna komisija s sreskim poglavarjem na čelu v prizadete kraje.

— Škofja Loka, 19. junija. (Izv.) Vse prebivalstvo v Poljanski dolini in sploh v okolici tja do Kranja je razžaloščeno radi povodenjske katastrofe, ki je smolči zadela Poljansko dolino oziroma vse vasi od izvira Poljanske na Žirni do Škofje Loke. Prihajajo poročila, ki slikajo grozote prirodne cementa in obseg katastrofe. Okoli 22. pomoči je bila radi nenavadno silnega naliva spremenjena Poljanska v veletok, ki je razširil svoje struge po vsej dolini ter odnašal s seboj, kar ni bilo trdno pribito. V gornjem delu Poljanske je povodenj odnesla velikanskega za eksport pripravljene množine rezanega lesa in hlodov. Vsi mostovi, 12 po številu, so porušeni. Ostala sta samo dva betonska mostova, eden pri Gorenji vasi, drugi pri Žirih. Voda je odnesla tudi v gradbi se nahajajoč most pri Pušalu. Poškodovana sta tudi mostova pri Suhi in Gosteah.

Povodom lanske katastrofe hudo prizadeta dolina Ločnice je sedaj ostala neprizadeta in nepoškodovana.

Iz Poljanske doline prihajajo tudi poročila o povzročeni škodi. Pri Fužinah je voda odnesla polovico jezov nove električne centrale, Cesta, ki vodi iz Trebi proti Sovodnji je na 1 km razdrta in ovirana. Za-

garju in mlinarju Gladku na Fužinah je voda odnesla žago. Porušen je tudi jez mlina pri Gorenji vasi, ki je bil na novo postavljen lansko leto.

V nekaterih hišah v Poljanski dolini tako v Poljanah stoji voda pol metra visoko. Ker je betonski most pri Gorenji vasi ohranjen, je promet med Škofjo Loko in Žirni omogočen. Telefonska zveza z Gorenjo vasio je pokvarjena.

Sreski poglavar v Kranju g. Z. Niderčič je bil o katastrofi takoj obveščen. Ta je o tem obvestil velikega župana dr. Baltiča v Ljubljani ter prošil za nujno pomoč.

— Ljubljana, 19. junija. Veliki župan dr. Baltič je danes prejel od sreskih poglavarjev, pod katerih kompetenco spadajo vsled povodnji prizadeti kraji, kratka poročila. Tajništvo demokratske stranke je tudi prejelo dopoldne že kratko brzojavno poročilo iz Žirov s prošnjo, da prične akcijo na korist prizadetih krajev. O veliki katastrofi je bil obveščen brzojavno tudi minister za šume in rudnike dr. Zerkaj.

Danes popoldne se je odpeljala na lice mesta komisija z velikim županom dr. V. Baltičem na čelu, da pregleda v glavnih obrisih povzročeno škodo in da takoj uvede akcijo za pomoč po povodnji težko prizadetim krajem.

Nove dvanajstine znašajo 3900 milijonov dinarjev

— Beograd, 19. jun. (Izv.) Na večerajšnji ministrski seji je finančni minister dr. Stojadinović predložil načrt dvanajstine. Po tem načrtu znašajo nove dvanajstine približno 3900 milijonov dinarjev, torej bodo celo manjše od starih. Finančni minister je zavrnil vesti, da bo v novih dvanajstinah zahteval nove kredite, ker za take kredite v novih dvanajstinah ni mesta. S štedenjem v poedinih resortih se mu je posrečilo črtati marsikatero postavko izdatkov. Vse ostale zakonske določbe ostanejo neizpremenjene in nove se ne bodo dodale. V novih dvanajstinah se odpre kredit 12 milijonov za d. novem tunelu pod Ivan-plantin v Bosni. Tunel bo za nekaj deset metrov nižji kot sedanji. S tem olajšajo promet na progi Sarajevo-Mostar-Gruž, ker bodo vlaki lahko daljši.

MISIJA NOTRANJEGA MINISTRA V ZAGREBU

— Zagreb, 19. junija. (Izv.) Danes zjutraj z brzovlakom je prispel v Zagreb notranji minister Boža Baksimović, ki spremlja svojo soprogo in dete na letovišče v Crkvenicu. Dopoldne je notranji minister posetil zagrebske upravne urade ter posetil državnega podtajnika Večeslava Wilderja, pri katerem je ostal na obedu.

Beogradski politični krogi pripisujejo velik pomen potovanju notranjega ministra v Zagreb, češ da je v zvezi s procesom Stjepana Radića. Tudi zagrebski politični krogi so mnenja, da se namerava notranji minister Boža Baksimović na svojem povratku iz Crkvenice ustaviti v Zagrebu ter se posvetovati z merodajnimi faktorji o procesu proti Stjepanu Radiću in vodstvu HRSS.

KONFERENCA O VPRAŠANJU DELAVSKEGA ZAVAROVANJA

— Sarajevo, 19. jun. (Izv.) V ponedeljek 22. junija se tu otvori velika konferenca vseh institucij za delavsko zavarovanje. Konferenca se udeležijo 50 strokovnjakov. Na dnevnem redu bodo vprašanja zavarovanja delavcev za slučaj stanosti in smrti ter drugi tekoči posli.

Šahovski mojster Teichman umrl

Berlin, 17. junija. s. Včeraj je umrl šahovski mojster Teichman, ki je leta 1911. v šahovski tekmi v Karlovih Varah premagal Rubinsteina, Maršala, Aljehina in Tartakoverja ter druge.

Izseljevanje muslimanov iz Jugoslavije

Angora, 18. junija. p. Angorska vlada je dovolila muslimanskim pripadnikom drugih držav svobodno preselitev in nastanitev v Turčiji, da se pomnoži prebivalstvo. Kakor je sporočeno, je v Jugoslaviji 55.000 muslimanov zaključilo poslužiti se te prilike.

Mednarodni proforski kongres v Beogradu

Beograd, 17. junija. p. Proforsko društvo dela velike priprave za mednarodni kongres profesorjev, ki je določen za 27. avgusta v Beogradu.

Eksplzija municije v Metkoviću

Metković, 18. junija. r. Dancs dopoldne ob 8.30 je eksplodiral na kolodvoru vagon, v katerem je bilo 215 bomb, določenih za Split. Vojaka, ki je stražil voz, je razneslo na drobne kosce. K sreči je stal vagon na stranskem tiru, sicer bi nastala velika katastrofa in bi bilo razneslo vse kolodvorske poslopje. Bombe so neprestano eksplodirale celo uro. Orožniki so takoj postavili korodn okrog gorečega vagona in preprečili, da se ne bi ljudstvo približalo nevarnemu kraju. Jutri pride v Metković posebna komisija, da preišče vzrok nesreče.

Silno naraščanje brezposelnosti v Angliji

London, 18. junija. z. Brezposelnost v Angliji vsled slabega položaja, v katerem se nahaja angleška industrija, vedno bolj narašča. Prejšnji teden se je število brezposelnih zvišalo za 60.000, ta teden pa za nadaljnjih 44.000. Skupno število brezposelnih znaša sedaj 1.290.000. To število je za 264.000 večje kakor v istem razdobju lanskega leta. Delavci namenjajo prirediti prihodnjo nedeljo v 30 krajev velike manifestacije proti brezposelnosti.

Italijanski generalni konzul v Splitu

Rim, 18. junija. a. Za novega generalnega konzula v Splitu je imenovan marchese Godolini, ki je bil danes sprejet od ministrskega predsednika v daljši avdienci.

Antialkoholni kongres mladine

Novi Sad, 17. junija. n. Dne 3. in 4. junija se v Novem Sadu vrši antialkoholni kongres za srednjoškolsko mladino. Priprave so v polnem teku.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

ZITNI TRG

Pšenica Mentoba 3, fco Postojna trst, blago 440; pšenica Hard Winter, fco Postojna trst, blago 440; pšenica Rosafé, fco Postojna trst, blago 430; fizeol ribičari, orig., fco Ljubljana: denar 260; fizeol prepečar, fco Ljubljana: denar 260; jemen orog, srbški, 60 kg, fco Ljubljana: blago 325; korusa slavonska, par. Ljubljana: blago 224.

LESNI TRG

Hrastove vozovne desčice I. in II. vrste, 43 mm—2,65, 54 mm — 2,85, fco meja: denar 1300; bukove parjene deske 27—100 mm. od 2,50, I. in II. vrsta, fco meja: denar 1080; late 25/50, 4 m, monte, fco nakladna postaja, 1 vagon: denar 500, blago 500, zaključek 500.

Eftekt: 7% investicijsko posojilo fa. leta 1921 63, 2½% državne rente za ratnu šteto 213, Ljubljanska kreditna 250—255, Centralna banka 5,5—8, Hrvatska eskomptna banka 103—104, Kreditna banka Zagreb 105—107, Hipotekarna banka 56—56,50, Jugobanka 100—101, Prastrediona 800—805, Slavenska banka 70—71, Eksploatacija 31,50—32,50, Drava d. d. Osijek 150, Sečerana Osijek 500—525, Nihaj 39—40, Gutman 355—360, Slavets 150, Slavonija 39—40, Trboveljska 350, Vevče 100.

Zagrebska borza.

Dne 19. junija. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 11,13—11,23, Praga 169,90—172,30, Pariz 272,50—277,50, Newyork 57,20—58, ondon 279,55—282,55, Trst 215—218, Berlin 13,745—13,895, Dunaj 0,0806—0,0818, Valute: dolar 56,45—57,25, lir 213,50—216,50.

2½% drž. renta za vojno škodo, denar 203, 7% invest. pos. iz l. 1921, denar 61,50 blago 62,50; Celjska posojilnica d. d., denar 200, blago 205; Ljubljanska kreditna banka denar 225, blago 265; Merkantilna banka, denar 100, blago 105; Prva hrvatska štedionica, denar 800, blago 806; Slavenska banka, denar 70; Kred. zavod, denar 175, blago 185; Strojne tovarne in livarne, blago 135; Trboveljska prem. družba, denar 335, blago 345; Združene papirnice, denar 100, blago 111; Stavbena družba d. d. Lj., denar 265, blago 280; 4½% zast. l. kr. dež. bke, denar 20; 4½% kom. zad. dež. bke, denar 20.

Inozemske borze.

— Curih, 19. junija. Borza: Beograd 8,95, Praga 15,25, Pariz 24,20, London 25,025, Newyork 515, Milan 19, Dunaj 0,0072625.

— Trst, 19. junija. Predborza: Beograd 47,75—48,15, Pariz 128,20—128,80, London 132,25—133,75, Newyork 27,125—27,375, Curih 528—531, Praga 80,25—80,75, Dunaj 0,0380—0,0388.

Veterinarski kongres v Ljubljani

(Nadaljevanje)

Včeraj dopoldne in popoldne se je nadaljeval veterinarski kongres, o čigar dopoldanski otvoritvi smo včeraj poročali. Čim so bile končane pozdravne formalnosti, je kongres takoj prešel na dnevni red. Predsednik g. Vrčič je podal obširno poročilo osrednjega upravnega odbora, iz katerega je razvidno, da šteje Udrugo 371 članov. Na novo jih je pristopilo 20, v preteklem letu pa so umrli 4. Omeniti je tudi strokovno glasilo »Veterinarski glasnik«, katerega se tiska 1250 izvodov. Izhaja v Beogradu. Po poročilu blagajnika Koste Vrbica je g. Edmund Engelmann v imenu revizorjev poročal, da so blagajna in knjige v redu ter je predlagal, da se odobri izreči absolutorij. Predlog je bil sprejet, na kar je bil dopoldanski del zasedanja kongresa zaključen.

Popoldne se je zborovanje, ki je pričelo ob pol 16., nadaljevalo. Najprej so se prečitate razne pozdravne in oprostilne brzojavke, za tem pa je sledila volitev 24 kandidatov za veterinarski svet. Predlagani so bili med drugim: kot virilist dr. Janko Rajar, kot odborniki pa prof. Evgen Poddaubsky, Ignacij Šlaipah, Anton Dušan Marković, Josip Koch, dr. Fran Omerca, dr. Josip Stegu itd. Volitve novega odbora so se vršile tamno z listki. Skrutini je bil končan šele ob 18. Izvoljen je bil za absolutno večino tela odbor: Predsednik Dušan Marković, I. podpredsednik Kosta Vrbica, II. podpredsednik Dragotin Pozaić, ter odborniki: Toma Čupčić, Cirilo Petrović, dr. Kosta Kondić, Stanko Arko, Milan Mitrović, Dragotin Bohuš, Ivan Andolić, dr. Anton Vuković, Marko Pavlović, Simon Žibert, Evgen Poddaubsky, Peter Pavličić, Josip Koch, Anton Korosec, Milan Cvetković in Ljudevit Petričević. V nadzorstveni svet so bili izvoljeni: dr. Rajar, Terzić in Edmund Engelmann. Med tem ko so se vršile volitve je odbor razpravljal o važnih in aktualnih vprašanjih, predvsem pa o veterinarski terminologiji. Večina govornikov je izjavila, da je sedanja terminologija veterinarjev zelo pomanjkljiva, da pa se ta

liko črpa številne krasne izraze iz naroda. Predvsem pa je naloga veterinarskih fakultet, da zbirajo besede v svrhu izpopolnitve veterinarske terminologije. Sprejet je bil tudi tozadevni predlog z apelom na vse člane, da pomagajo pri zbiranju besednega zaklada za veterinarstvo. Nato se je pretrgalo vprašanje glede zakonskega načrta o veterinarski komori. Glede predlaganega načrta, ki je v ostalem sličen zakonom v Češkoslovaški in Nemčiji, se je vnela živahna debata in polemika, ki je večina govornikov zahtevala, da se ta načrt, ki je pomanjkljiv popravi. Razprava o tem še ni končana ter se danes nadaljuje.

Snoči je bil v restavraciji »Zvezda« prirejen banket, na katerem so bili poleg številnih udeležencev zastopniki raznih oblasti med drugim veliki župan dr. Baltić, divizionar general Stojanović kot zastopnik mestne občine, gerent dr. Puc. Vrsto napitnic je otvoril veliki župan dr. Baltić, ki je nazdravil kralju in naši državi. Nato je govoril predsednik Marković, za njim general Stojanović, v imenu mestne občine ljubljanske gerent dr. Dinko Puc, g. Šlaipah kot predsednik ljubljanske sekcije, nato še enkrat predsednik Marković, dalje še oddelek za kmetijstvo, svetnik g. Sančić, v imenu Trgovske in obrtne zbornice dr. Ples in dekan zagr. veterinarske fakultete, prof. Padaubsky.

Za zabavo je skrbel izvrsten orkester Šentjakobčanov, pevske oktet »Ljubljanskega Zvona« pod vodstvom g. Zorka Prelovca pa je zapel najprej »iz bratskega zagrabljaja«, nato »Oj Doberdob« ter razne druge narodne pesmi. Animirana zabava je trajala pozno v jutro, na kar so se udeleženci razšli.

Danes dopoldne se je veterinarski kongres nadaljeval. Vse dopoldne se je razpravljalo o pravilniku za medsebojno pomoč za slučaj smrti. Debata je bila zelo živahna, vanjo so posegli razni govorniki in je trajala več ur. Popoldne se razprava nadaljuje, obenem pa se bo razpravljalo tudi včeraj prekinjeno vprašanje glede zakonskega načrta o veterinarski komori.

člana mesta. In menda Ljubljana res ni drugega vredna. »Širočina vodom kuva« pravijo Hrvatje. Pri nas to ne manjka in zato se nam vsaj suše ni bati.

— Gđ. Darinka Debelakova, hčerka pok. g. poštnega višjega direktorja dr. Debelaka, je absolvirala pravkar igralsko šolo Novega dunajskega konservatorija in je nastopila v »Burgtheater« pri končni produkciji gofencev. Igrali so dela Fride, Pečhoffja, Sudermanna in Homunkula. »Wiener allg. Ztg.« povdarja lepi talent in odrske zrelost nastopivši in imenoma navaja poleg 3 drugih dam tudi gđ. Debelakovo, o kateri pripominja, da ima že angažman na Theater in der Josefstadt, katero gledališče vodi danes Reinhardt. Želeli bi pa bilo, da se nam ta domači talent ne izgubi med tuje in da se potrudijo naše Narodno gledališče pridobiti gđ. Debelakovo za članico. Spominjamo se, da je že pred odhodom na Dunaj prav častno pri nas igrala gospo Elvestadovo v »Heddy Gabler«.

AMUNDSEN neposredno pred poletom na severni tečaj. (Glej 1. stran!)

Sport

— SK Primorje, kolesarska sekcija, priredi v nedeljo 21. t. m. na svojem igrišču (Dunajska cesta) velike medklobske kolesarske in motociklistične dirke s sledečim sporedom: 1. čatni krog; 2. novinci; 3. juniorji; 4. dirka združena s peštekom; 5. gl. dirka; 6. dirka ciljev; 7. dirka pomožnih motorjev; 8. dirka v pari; 9. handicap; 10. tolažilna. Prijave sprejema načelnik kolesarske sekcije g. Fr. Brumat do vklj. 19. t. m. na vrtu restavracije Zvezda od 20. do 22. 1252/n

— SK Primorje, kolesarska sekcija. Danes zvečer ob 20. obligatni sestanek vseh članov kolesarske sekcije v restavraciji Zvezda. 1253/n

— Tekme za pokal LNP. V nedeljo 21. t. m. se odigra na igrišču Ilirije semifinale podvsestnih pokalnih tekem. Protivnika sta si Hermes in Lask; prvi je zmagal v II. kolu nad Primorjem, drugi nad Ilirijo. Zmagovalec v semifinalu se kvalificira za finalno tekmo z zmagovalcem iz mariborskega okrožja. Pričetek tekme ob 17.30. Predtekmo igrata Jadran in Slovan.

— Včerajšnje tekme na Dunaju. Amateuri - Slovan 4:1, Admira - Simmering 1:1, Sportklub (Brno) Sportklub (Dunaj) 5:2.

Sokol

— Sokolsko društvo v Štepanj vasi vprizori v nedeljo 21. t. m. v društveni telovadnici naraščajoče predstave. Na sporedu so spevofke, deklaracije in igra dvodejanka »Laznjiva imlena«. Začetek ob 19. 1249/n

— Sokol I. poziva vse one brate in sestre, ki nameravajo z našimi tekmovalci v Beograd, da se takoj javijo v društveni pisarni, kjer zvedo tudi glede skupne prehrane in prenočišč. Zdravilo! Odbor. 1244/n

— Sokolsko društvo v Vel. Laščah priredi v nedeljo 21. junija javno telovadbo. Spored: dopoldne ob 10. skušnjava prostih vaj, popoldne ob 3. javna telovadba. Sodeluje godba dravske divizijske oblasti pod osebnim vodstvom g. kalepnika dr. Cerina. Vožnja po železnici s saveznicami izkaznicami polovica. Po telovadbi prosta za

ba. K obilni udeležbi vijočno vabimo. Odbor. 1185/n

— Sokolsko društvo v Vel. Laščah opozarja posetnike k sokolski veselici dne 21. t. m. na progi Ljubljana-Vel. Lašče, da je direkcijski državni železnice izjemoma blagovolila dovoliti uporabo vlaka, kateri bo odhajal iz Vel. Lašče ob 22.38 v smeri proti Ljubljani. 1245/n

— Sokolsko društvo v Mengšu priredi v nedeljo 21. junija na vrtu g. A. Kanca

svoji javni nastop, združen z vrtno veselico, srečelom in plesom. Vstopnina 5 Din. Začetek ob 16. 1243/n

— Sokolsko društvo v Kočevju nam sporoča, da je udeležencem sokolskega zleta, ki se vrši v nedeljo, dne 21. t. m. v Kočevju, zvečer na razpolago poseben vlak, ki odpre iz Kočevja ob 20.43 in vozi do Ljubljane. K obilni udeležbi vabi Sokol. — Zdravilo!

Vsem posestnikom iz Slovenije

V zadnji številki »Moje doma« smo stvarno in s številkami dokazali, kako visoko obremenitev smo dobili hišni posestniki v novih zadnjih dvajsetih letih. V Ljubljani znaša državni davek z državnimi pribitki okroglo 60% prejete najemnine, v nekaterih občinah v Sloveniji pa z vsemi dokladami vred nad 100% najemnine, tako da bodo morali hišni posestniki še nekaj iz svojega doplačati zato, ker oddajajo v svoji hiši stanovanje v najem. Te razmere niso za posestnike samo obupne in neznosne, temveč

krivične.

nezdruže ter morajo dovesti največje in najvestnejše davkoplačevalce v propast in demoralizacijo. Ta prekomerna davčna obremenitev pa je tembolj krivična in neuplačljiva, ker so hišni posestniki kakor tudi drugi davkoplačevalci v drugih pokrajinah naše države mnogo nižje obremenjeni, kar upravičeno vzbuja nevoljo in škoduje prepotrebemu bratskemu sporazumu naše mlade države.

Mesto olajšav so zadnje proračunske dvajsetletne prisilele novo neprilicljivo in previsoko obremenitev.

Dvajsetletne za nadaljevalne mesece pridelo v prihodnjih dneh v Narodni skupščini v sklepanje in ker nikakor ne moremo dopustiti, da bi se z davkoplačevalci v Sloveniji postopalo na podlagi dvajsetletnih, ki se predlagajo in odlašajo.

brez pravega razumevanja

za naše potrebe in plačilazmožnosti naloženih davčnih bremen, zato sklicuje Pokrajinska zveza, društev hišnih posestnikov v

sporazumu z drugimi pridobitnimi organi zacijski v Sloveniji

VELIKI PROTESTNI SHOD

v nedeljo 21. junija t. l. ob 10. uri dop. v velikih dvorani hotela »Union« v Ljubljani z dnevnim redom:

1. Protest proti v zadnjih dvajsetih letih sklenjenih davčnih bremenih.
2. Protest proti 30% državnemu pribitku na hišno - najemniški davek in previsoki obremenitvi hišne posesti.
3. Zahteva po takojšnji pravilni davčni reformi in enakomerni razdelitvi davčnih bremen.
5. Položaj in stališče posestnikov, industrijalcev, trgovcev in obrtnikov kot davkoplačevalcev.

Pridite na ta protestni shod hišni in zemljiški posestniki, kakor tudi industrialci, trgovci in obrtniki iz vseh mest in krajev Slovenije.

Vsak večji kraj mora biti na shodu za stopan po velikem številu davkoplačevalcev. V vsakem kraju naj se takoj ustanove odbori, ki prevzamejo agitacijo za častno udeležbo iz dotičnega kraja.

Agitirajte pri vseh davkoplačevalcih, da bo udeležba ogromna, ker le z močnim nastopom in odločno voljo bomo pokazali svojo moč in dosegli uspeh. Na tisoče nas je, ki krivično trpimo, a nismo več voljni obupno stanje nadalje prenašati, da bi dajali državi več, nego dobimo na dohodkih.

Nobenega izgovora, nobenega opravičila, temveč vsi na shod.

Odbor.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Opera.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

19. junija, petek: Glumači, Cavalleria rusticana. Gostovanje Marija Šimenca. Predstava na čast udeležencev veterinarskega kongresa. Izven.
20. junija, sobota: Bagdadski brivec. Red E.
21. junija, nedelja: Zaprtlo.
22. junija, ponedeljek: Hoffmannove pripovedke. Red F.

— Opera Hoffmannove pripovedke. (Poslovni večer Hugona Zatheyja.) Očienbach je v svojem zadnjem delu, v »Hoffmannovih pripovedkah« pokazal, da je vse svoje velike glasbene darove v svojih ostalih operah nelepno žrtvoval časovnemu instinktu svoje dobe. Ne moremo tačiti, da je v »Lepi Heleni«, v »Orfeju« itd. dovolj duhovitosti in parodijskega talenta; toda izražal je Očienbach vse to na način, ki je obmetaval lepoto z blatom laskajočim nizkim, nelepim željam mase. Tem jasnije je zato v svojih komično-fantastičnih operi, v »Hoffmannovih pripovedkah« viden prepad med njegovimi opolzkimi operetami in tem delom, tem živno čutimo, da bi lahko ustvaril dela, ki bi imela, posvečena visokim ciljem umetnosti, trajne in velike vrednosti. G. Zathey si je izbral za svoje slovo »Hoffmannove pripovedke« z namenom, da pokaže še enkrat vse dobre lastnosti svojega glasu in svoje igre. Vloga Lindorfa, Coppelusa, Dapper-tutta, zlasti pa Mirakla so težke in je treba za nje pevca najprekrepjših izrazov. V vseh vlogah je bil g. Zathey izbojen, tako v pevskem, kakor igralskem oziru. Žal, da ni g. Zathey prevzel tudi režije te svoje opere sam v svoje roke. Da pa nam je bil g. Zathey ves čas svojega sodelovanja na

naši operi drag in mil, je dokazala včerajšnja predstava. Navzlic neznanemu dežju je opero posetilo dokajšnje število Zatheyevih prijateljev, ki so ga po dražestni beneški sliki odlikovali z nešteti cvetličnimi darovi. Tudi g. Balatka je ob tej priliki prejel svoj častno zaslužni venec. G. Zathey se vrača v svojo domovino. Pusil je pri nas, rekel bi, najlepši del svojih umetniških uspehov. Želimu mu iskreno, da v domači zemlji vnovič razcvete in da svojim rojakom vse to, kar je nam žrtvoval, še enkrat, če mogoče, še v višji umetniški meri. Istočasno z g. Zatheyem pa se je menda poslavljala včeraj tudi gđ. Rozumova. Izmed vseh treh: Olympia, Giulietta in Antonija je bila poslednja glasovno najgloblje občutena. Antonija je za Rozumovo isto, kot Mimi, ali »Carska nevesta« itd. Zelo nam je bo žal, ako v resnici gre Hoffmann (g. Banovec) kaže čimdalje, tem več lepega pevkega razvoja. Želimu mu prav iskreno svobodnejše igre, ki mu mora biti s petjem enakovredna skrb. Olympia (Frisekova) je bila igralski boljše, kot marsikatera druga Olympia, pevski pa je bila nekam ohlapno-medla. Gđ. Thalerjeva (Giulietta) je imela pred vsem zelo krasen in dragocen šal. Nikolaj (Stilgojeva), sicer nekolično nerodna, je včeraj vidno ugajala. Zupanov Crespel je bil naraven in glasovno zelo čeden. Josipa Rusa tri vloge so kolikor toliko zadovoljile. Ima čeden pevski material, toda menda brez vsake šole. Tudi nikdo izmed ostalih ni občutno zaostajal. Moški zbor v prvi in zadnji sliki bi bil morda lahko sigurnejši. Oprema je bila dostojna, zlasti v 3. sliki, ki je bila zunanje najlepša. G. Balatka je z orkestrom storil vse, kar se spričo njegove nepopolnosti da storiti. Občutna je bila malokrvnost zlasti v barkaroli, kjer imajo tehtno besedo četi. V splošnem je bila predstava boljše vrste. Blizamo se z izgubo naših dosedanjih moči operi, ki spada v provin-

OSKAR H. Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Potem pa odkrito nastopite pred vsem svetom. Izjavite, da vam je nemogoče vojno nadaljevati in sprejmite vsak mir, ki ga vam ponudijo. — Mirovna ponudba bo vsebovala vsekakor težke pogoje, vendar pa bo nudila možnost, da se zasnaga nadaljni obstoj države. Nemčija bo vam sledila in sklenila bo mir, v katerem se odpove vsem svojim prvotnim zahtevam. In to ne bo najhuje.«

»V tem slučaju bi štiri leta zaman prelivali potoke krvi!«

Wolkenstein je obmolknul. Spoznal je, da bi bila odveč vsaka nadaljna beseda. Kaj bi pomagalo dati nasvete, ki jih nihče ne upošteva?

Cesar je globoko vzdihnil.

Jutri hočeva o tej stvari natančneje govoriti. Danes sem preizkušen, da bi mogel vašim izjavam slediti s potrebno pozornostjo. Ker Vas imam sedaj, hvala Bogu, v svoji bližini, bom imel čisto priroko z vami govoriti.«

Wolkenstein je čutil, da je cesar v svoji notranjosti že odklonil njegove nasvete. Ali niso ti nasveti cesarja prepričali, ali pa je podlegel drugim močnejšim vplivom, to ni bilo bistveno napram dejstvu, da so bili njegovi predlogi zopet odklonjeni. Ali se naj še nadalje trudi brez vsakega uspe-

ha, ali naj prosí, da ga cesar docela odpusti iz svoje službe? Nekaj časa je kolebal, nato pa se je odločil, da ostane. Semtertja bo morda vendarle lahko na cesarja vplival, ko se le ta enkrat prepriča, kako utemeljena so bila njegova svarila. Sicer pa je tudi njegovo življenje ostalo brez vsake vsebine. — Vladarja spraviti na pravo pot, pa je bila vse hvala vredna naloga. Če tudi morda ne bo mogel izvesti te naloge, vendar pa je že sam poskus vreden, da se ga napravi, če tudi se sonešneži. Poslovil se je globokim poklonom. Pri srcu mu je bilo težje, kakor je bil kazal njegov sicer miren obraz. Dvorna družba, zlasti najbližnja cesarjeva okolica, ni bila posebno zadovoljna z Wolkensteinom. Sovražili so ga, spletkarili so proti njemu in skušali proti njemu načrtovati celo cesarico. Opustili so borbo proti njemu šele, ko so spoznali, da je to pot cesar z neomajno doslednostjo na Wolkensteinovi strani. Padec princa Hohenlohe, neimenovanje grofa Hunyadija za najvišjega dvornega maršala, so smatrali za Wolkensteinovo delo. Polagoma so ga tako spoštovali, kakor so ga sprva sovražili. Uvaževali so njegovo nedostopnost in ga smatrali za bolj vplivnega, kakor je bil v resnici.

Med tem so se odigravali zgodovinski dogodki z velikansko brzino, kakor udarec za udarcem. Nesrečna jumiška ofenziva na Pilavi, za katero so se uporabljale vse razpoložljive vojaške čete se je izjalovila in končala z katastrofalnim porazom. Cesar, ki je imel vrhovno poveljstvo, se je vrnil na Dunaj, v srce zadet od te nesreče. Njegov ugled pri armadi je bil za vedno uničen. Vsako zaupanje v njegovo

vladarske sposobnosti je izginilo. Javnost je zahtevala kazen za grozne krvne žrtve, ki jih je zadnjičkrat v zgodovini pretrpela avstro-ogrška armada. Bil je tu začetek konca. Armada ni bila več porabna za večje akcije. Maršal Hötendorf je bil odpuščen, ker so njegovi strategiji pripisovali poraz, za katerega pa je nosil glavno krivdo prenaplajeno sestavljen operacijski načrt generalnega štaba. Istočasno so jeli v Franciji napadati oddelki ameriških tankov. Temu novemu strašnemu orozju niso imele nemške armade postaviti nasproti ničesar enakovrednega. Nemci so se morali umakniti iz takozvane Siegfriedove črte. Umik je upihnil zadnjo iskro nade v zmago. Bilo je samo vprašanje časa, kdaj nastopi splošen polom. Brezdeho je ždel cesar dneve in dneve v krogu svoje rodbine. Ni vedel več nobenega izhoda in izgubil vsako zaupanje v svoje ministre in generale. Sprememba v osebni ministrskega predsednika je jasno kazala vladarjevo negotovost in razdvojenost. Zaman je skušal Wolkenstein, da bi odločno vplival nani. Cesar ga je v srcu mrzil, ker so se uresničile vse njegove zle slutnje, ker so se izpolnili njegova prerokovanja. Morda je bil vmes tudi čut kesanja, da se ni ravnal po grofovih nasvetih. Wolkenstein ni okleval. Zavedajoč se, da njegova služba vendar le še lahko cesarju koristi, je vztrajal na svojem mestu. Cesto je tudi opazil, da je bila njegova prisotnost draga in ljuba cesarju, ki ga je javno sicer vedno odlikoval, izgubil pa se z njim vsakega intimnega razgovora. Sicer pa je bilo itak prekasno za vsak poskus rešiti državo razpada. Usoda je bila na potu.

V septembru je srbska armada pod poveljstvom

fronto in jo prisilila, da se je jela umikati. Bolgarski ministrski predsednik dr. Malinov je takoj sklenil premirje, in izročil usodo Bolgarije antantni mlosti. Ogrska je sledila vzgledu, proklamirala ločitev od Avstrije in odpoklicala svoje čete z italijanske fronte. Nato so prekoračili Srbi, Italijani in Rumuni meje, ki jih ni nihče več branil. Sledil je udarec za udarcem. Dne 18. oktobra 1918. je cesar izdal znani svoj manifest, ki je pomenjal državno-pravni razkorj monarhije. Cesar s svojo rodbino in s svojimi najožjimi pristaši se je napotil na Ogrsko in se nastanil na gradu Gödöllő. Se se je nadejal, da ostane njemu in njegovi rodbini krona Sv. Štefana. Toda bila je to kraljevska zmota, kakor mu je nekoč prorokoval grof Wolkenstein. Zvestoba Madžarov kralju se je izkazala kot fraza. Parlament je proglasil kot bodočo obliko države republiko. Republikanske narodne garde so zasedle Gödöllő. Jedva se je posrečilo, da so z avtomobili spravili na varno cesarjevo dečo. V Nemčiji je izbruhnila revolucija, cesar Viljem je pobegnil na Holandsko. Socijalna demokracija se povsodi zahtevala republikansko ustavo, na Bavarskem in na Madžarskem so si prilastili vso oblast komunisti in so vzpostavili gospodstvo rdečega terorja. Na Dunaju je bilo v prvih dneh meseca novembra razpoložene deljemo. Proklamacija republike, ki so jo izsilili socijalni demokracije, ni našla v velikem delu prebivalstva radostnega odmeva. Monarhistična ideja je bila še pregloboko vkoreninjena in ljudski zavesti. Zato je ljudstvo še z nezaupanjem zrlo na politično umetnost časne vlade. Grof Wolkenstein je hitel v Schönbrunn in prodiril do cesarja. Z globoko resignacijo ga je cesar sprejel.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. junija 1925.

— **Previdno molče** naši klerikalci o pšitku, da so pred vojno aktivno podpirali germanizacijo v naših pokrajinah in da so z največjim cinizmom zagovarjali bivšega predsednika deželnega sodišča ljubljanskega Elsnerja, ko je izganjal slovenski jezik iz naših sodišč. Previdno tiho so tudi o aferi Elsner-Kavčič, v kateri so klerikalni poslanci nastopili proti imenovanju dr. Jakoba Kavčiča za predsednika deželnega sodišča ljubljanskega, dasi je bil ta zmerno klerikalnega mišljenja, vendar pa odločno naroden mož, ter izposlovali imenovanje zagrizenega nemškega nacionalca Elsnerja. Takisto molče o imenovanjih drugih nemških uradnikov na Kranjskem, ki so bila izvršena pod klerikalnim vplivom samo za to, da bi ne prišli na ta mesta slovenski napredni misleči uradniki. In vsi ti nemški uradniki, ki jih še danes lahko imenujemo naštetjemo, so sistematično iztrebljali slovenski jezik iz uradov in geramizirali, kolikor se je le dalo. Tudi popolnoma nepotrebno nemško gimnazijo so v tistih časih izposlovali klerikalni voditelji ter v svojem brezdomovinstvu zasmevali vsu slovensko narodno javnost, ki se je kot en mož dvignila proti temu klerikalnemu zločinu na slovenski narodni stvari. Takšno so bili klerikalci pod Avstrijo, ki je nam grozilo potujevanje na vseh koncih in krajih. Danes se isti ljudje postavljajo za branitelje slovenskega jezika, o katerem pravijo, da je ogrožen, dasi je absolutno gospodar v vseh področjih v Sloveniji, v vseh uradih in šolah! Ali ni to ironija, ali ni to nesramnost? Klerikalci, ti grobokopi slovenskega jezika pod Avstrijo, hočejo biti sedaj v svoji bodni Jugoslaviji borci za pravice slovenskega jezika! Kako pa se bore za pravice slovenskega jezika v — cerkvi? To je ranljivo poglavje, o katerem bo tudi še treba snegovoriti!

— **Sportna razstava na letošnjem velesejmu.** Pripravljali odbor za prireditve sportne razstave, katerega člani so naše najodličnejše sportne osebnosti, je pričel s potrebnimi predpripravi. Razstavo se namerava kompletirati poleg razstavnih predmetov posamičnih klubov z vsakovrstnimi sportnimi potrebščinami. Ker je za to odzakevanje prostora le malo, se poziva vse sportne tvrdke, da nemudoma stopijo v stik s sejmisko upravo, katere je na razpolago z detajlnimi informacijami. — **Koristi,** katere nudi sportna razstava sodelujočim tvrdkam, ni potreba posebej povdarjati.

— **Ne v Belgijo!** Belgijski konzulat v Ljubljani objavlja: V zadnjem času se množe slučaj, da tukajšnji delavci iščejo v Belgiji zaslužku. Večinoma prodajo svoje domove, si dajo izstaviti potni list v Belgijo in pridejo po vizum na tukajšnji konzulat. Po odredbi belgijskega ministristva za zun. dela pa konzulati ne smejo izdati vizu, dokler to predhodno ne odobri ministristvo samo. Vsek kompetent mora napraviti prošnjo, v dveh eksemplarih po formulirju, ki se ga dobi na konzulatu, in priložiti prošnji overovljeno potrdilo delodajalca, da mu je v Belgiji služba že zagotovljena.

— **Stranke,** ki se nameravajo napotiti v Belgijo, naj se najprej obrnejo na belgijski konzulat v Ljubljani, kjer dobe o delovnih razmerah v Belgiji točne informacije.

— **Izlet v Gornji Grad.** Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi za omejeno število članov v nedeljo dne 28. t. m. izlet v Novo Svitlo, Gornji grad in k sv. Frančišku pod vodstvom msgr. V. Steške. Sestanek pri ugodnem vremenu ob 5.30 pred železniškim prelazom na Dunajski cestici. Pri-spevek za prevoz 30 din za osebo. Obvezne prijave sprejema tajnik ob delavnikih od 11. do 12. najkasneje do 25. t. m. v seminarju za umetnostno zgodovino, univerza.

— **Z Vrhniko.** Se enkrat opozarjamo na občni zbor naše kr. org. SDS in na zanimivo predavanje o novih zakonih: o kmet. in obrtni. kreditih ter o zakonu za izenačenje davkov. Predava g. dr. Rapčič v Ljubljani. Vrh se v soboto 20. t. m. ob pol 20. pri aMatovi. V nedeljo 20. t. m. se vrši isto predavanje v Podlipi po maši. Predavanje v Berkah je predloženo radi zaposlenosti g. dr. Rapčiča.

— **Prosto mesto železniškega poslovdje** razpisano. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje mesto železniškega poslovdje za postajo Turška vas na progi Velenje-Dravograd-Meža. Prednost imajo železniški vpokojenci, ki so še zmožni za delo. Pogoje za sprejem navaja razglas v Uradnem listu za ljubljansko in mariborsko oblast. Prošnje, opremljene s potrebnimi prilogami, je predložiti prometnemu odelniku gornje direkcije najkasneje do 10. julija t. l.

— **»Dijaški Dom«** v Kočevju prosi stariše, ki reflektirajo na Internet, da svoje sinove čimprej prijavijo, ker je število mest omejeno na petdeset, zlasti za višje razrede. Kompletna oskrbnina je znašala letos po Din 625, 675 in 750, kot je učenec ali iz okraja, ali iz Jugoslavije ali inozemec.

— **Iz Rogaske Slatine** nam poročajo: Dne 16. t. m. so okrasili sicer že tako od vsakega obdobja veliko dvorano »Zdravilnega doma« v Vavpotičevu sliko, ki predstavlja našega kralja v pogovoru z dr. Tavčarjem, Protičem ter don Bučičem. Slika je »Slovenski Narod« že opisal. Zelo lep je in vsak gost hiti v dvorano, da si jo ogleda. Moješter Vavpotič si je s tem delom še povečal svoj dobri sloves. — Glavni pri-tok gostov ostaja za glavno sezono, kar se vidi leto za letom, tako tudi sedaj, ko se dravilišče polni, dočim predsezona ni bila obsejana tako, kakor se je pričakovalo, lasi obisk seveda ni bil slab. Prav bi bilo, la bi uživalo svežo pomlad v maju in za-četkom junija večje število gostov.

— **Udruženje geometrov, sekcija Ljubljana.** Odbor sklicuje protetni izredni občni zbor dne 28. junija 1925 ob 10. dopoldne v zborni dvorani univerze v Ljubljani. — Dnevni red: Napredovanje geodetov. Udeležba obvezna. Odbor. 1250/n

— **Mestna Orlnina Vič-Glince** naznanja svojim članicam, da se vrši v soboto dne 20. t. m. ob 20. uri sestanek ženske sekcije v gostilni »Slamič« na Viču. Udeležba strogo obvezna! 1246/n

— **Požar v Bukovici.** V Bukovici je nastal 16. t. m. zvečer na posestvu Viktorja Kebra požar, ki je napravil na poslopju in na zalogi lesa škodo nad 30.000 lir. Požar je povzročila strela.

— **Mrtvega so našli** v Podlanišču na Cerkljanskem 37-letnega domačina Ivana Derlička. Po zdravniškem izveštvju je Derliček najbrže padel nesrečno na kamenje ter se ubil.

— **Strela udarila.** V noči od srede na četrtek je tresčilo v bližini Stare Loke v sredi polja stoječi kozolec Franceta Porenta. Kozolec, obložen z deteljo, je deloma zgorel. Škoda je precej velika.

— **Nalivi v Ljubljani in okolici.** Včeraj popoldne in ponoči je neprestano lilo, kakor iz »skafja«, da se izrazimo v ljubljanskem žargonu. Nalivi v splošnem niso povzročili znatne škode. Na poljih v okolici so nalivi napravili škodo le žitu in pšenici. Obširni, 2.000 m² obsegajoči travnik pod Tivolijem, kjer je etabliran veliki cirkus Kludsky, je bil popolnoma poplavljen. Zamostil se je namreč jarek, po katerem teče voda iz gozda od hotela Tivoli, pri mostiču, ki vodi iz parka proti Šiški. Leseni mostič je podjetje cirkusa radi prevažanja težkih vozov podprlo na ta način, da je pod mostič namerlalo razne hlode in deske. Tako je bil prosti tok vode oviran ter je voda otekala čez travnik, ki ga je spremenila v močvirje. Radi velikanskega naliva je snoči tudi odpadla predstava v cirkusu.

— **Smrtna kosa.** Danes je po dolgi bolezni umrl g. Edvard Bohinec, mestni učitelj v pokopju. Dosegel je starost 56 let. Pokojnik je bil nadarjen vzgojitelj mladine, zaveden učitelj, značajan mož, ki je vžival v vseh krogih, zlasti pa med svojimi stanovskimi tovariši ugled in spoštovanje. Pogreb bo v nedeljo 21. t. m. ob 15. z Rimske ceste 20. Blag mu spomin! — V Kostanjevici je nenadoma preminul g. Janko Kerin, posestnik in obč. odbornik. Pokojnik je bil v svojem rodnem kraju ugledna oseba, ki je vžival v vseh krogih splošno spoštovanje. Bil je zlasti vseh vinogradnik, čegar vina so slovela daleč naokoli. Pogreb bo danes v petek ob 18. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin!

— **V Zagrebu** je včeraj po kratki, težki bolezni umrla gospa Natalija Skaberné, rojena pl. Stepski-Doliwa, soproga g. dr. Franja Skaberneta, generalni tajnik »Slavenske banke«, bivšega šefa prosvetne uprave za Slovenijo v Ljubljani. Pokojnica je bila iz ugledne poljske plemiške rodbine. Bila je visoko naobrazena dama, ki se je odlikovala po izrednih vrlihah srca in duha. Ko je prišla s svojim soprogom po pre-vratu v Ljubljano, se je z vsu ljubljenoju posvetila učenju slovenskega jezika, ki ga je v razmeroma kratkem času popolnoma obvladovala. V vseh krogih, ki so jo poznali, je vživala pokojna gospa nedeljene iskrene simpatije. Pogreb bo v soboto 20. t. m. ob 15. v Zagrebu iz mrtvašnice na Mirogoju. Bodi blagi pokojnici ohranjen pri-jazen spomin, njeni cenjeni rodbini naše iskreno sožalje!

— **Pijanec ubil svojo ženo.** V Starem Račaju se je primeril te dni žalosten dogodek. Mož-pijanec je v vinjenem stanju ubil svojo ženo. Po krvavi zločinu in čim se je nekoliko stregnil, se je obesil.

— **Blaznič zadavil svojo ženo.** V Popovcu je poljedelec Živan Bošnjak v napadu blaznosti zadavil svojo ženo in napadel nato otroke, ki so mu pa k sreči ušli. Bošnjaka so odvedli v lazareto.

— **Na Dovjem** bo v nedeljo, dne 21. junija ob 11. uri dopoldne slavnostna otvoritev vodovoda, ki ga je zgradila srenja (vas) Dovje po načrtih in pod stavbnim vodstvom urada za agrarne operacije v Ljubljani. Vodovod izroči agrarni komisar gospod dr. Spiller-Muys vodovodnemu odboru srenje v upravo. Obenem se vrši proslava 35. letnice obstoja prostovoljnega gasilnega društva na Dovjem in odlikovanje 3 še živečih ustanoviteljev gasilnega društva. Popoldne gasilna vaja in velika ljudska veselica na prostem. Ker imajo udeleženci polovično železniško vožnjo, priporočamo nedeljskim izletnikom, da pohite v obilnem številu v našo divno gornjo Savsko dolino.

— **Obsedni smrekovi gozdovi med Verdom in Logatcem** so letos, kakor se nam poroča, v nevarnosti, da jih uniči takozvana prehodna gosjenica (lat. bombyx monacha, neem. die Nonne). — Smreke so vse preprežene z belo pajčvino. Mati te zelo škodljive gosjenice je bela, črna pisana večja z rožnatim truplom, ki zaleže brezbrojno jajc med razpokano skorjo smrek in borov, nadalje pod mah in lišaje na debelu. Gosjenice so kosmate rdečkaste ali zelenkaste sive barve. Gosjenice se izležejo koncem aprila ali v začetku maja in začno takoj žreti mladike od vrha navzdol. V začetku junija se zabubijo. Zatiranje tega škodljivca je zelo težko. — Najbolše sredstvo je, ako se debela koncem marca ali v začetku aprila namažejo v visokosti 5 do 7 m od tal z ozkim krogom ter ali karbolineja.

— **Najnovejše bluze, otroške in damske obleke** priporoča Kristofič-Bučar.

— **Iz trgovske in obrtne zbornice.** V današnji seji je predsedstvo Trgovske in obrtne zbornice ugodilo prošnji prvega zborničnega tajnika dria V. Murnika za upokojitve ter mu je tem povodom izreklo svojo iskreno zahvalo za dolgoletno požrtvovalno in uspešno delo v prid slovenski trgovski industriji in obrti. Za prvega zborničnega tajnika in šefa uradov Trgovske obrtne zbornice je imenoval zbornični tajnik dr. Fran Windischer.

— **Proslava 50-letnice na II. mestni osnovni šoli v Ljubljani.** Opozariamo ponovno na naše slavje v dne 20. in 21. t. m. Obenem vabimo še posebej k tej slavnosti vse učitelstvo, ki je svoj čas službovalo na našem zavodu. V slučaju slabega vremena odpade v soboto zvečer bakljada, nedeljska popoldanska slavnost pa se vrši v slučaju dežja v šolskih prostorih na Cezovici cesti.

— **Neurje.** Včeraj popoldne je divjala nad Ljubljano in okolico silna nevihta, ki je povzročila precej škodo. Nekatera polja so preplavljena, v nekaterih krajih pa je bilo neurje uprav katastrofalno, o čemer poročamo na drugem mestu. Med nevihto je vse popoldne in se pozno v noč treskalo in grmelo, kakor da bi bil sodni dan. Na več krajih je udarila strela. V Jeranovi ulici št. 15 je okoli pol 20. tresčilo v hišo posestnika Franja Kurenta. Strela je poškodovala del enega hišnega vogala in vžgala pod hišo stoječi leseni voz. K sreči so domačini ogeni takoj opazili in pogasili. Na Poljanski cesti je tik pred Marijščem okoli pol 19. tresčilo v električni drog. Zračni pritisk je bil tako silen, da je vrgel ob tla tri mimoidoče pasante. K sreči so ostali vsi nepoškodovani.

— **Zaroka.** V Ljubljani se je dne 16. junija zaročil g. Sláva Klapálek, uradnik Češke industrijalne in gospodarske banke ter tajnik Československé Obce v Ljubljani, z gospodino Bodo Cihelovo iz Prage.

— **Akademija »Preporodovega«** socialno političnega seminarja je preložena vsled ovir na soboto 20. junija 1925.

— **Akademski agrarni klub »Njiva«** priredi v petek 19. junija ob 20. uri v dvorani Kmetijske družbe predavanje univ. prof. dr. Vrebra: Psihološki in normativni temelji družabnega reda. Vabljeni vse občinstvo.

— **Vremenska napoved.** Vremenske opazovalnice napovedujejo za soboto: me-najhoče se večinoma oblačno vreme, neznatna sprememba temperature, ponekod malo dežja. — Te dni je bilo večinoma po vsi Evropi oblačno, jasno je bila samo v Brnu, Odesi in v Bordeauxu. V Hamburgu je deževalo. Najvišjo temperaturo so imeli v Firenzi 32°, najnižjo pa v Naparandi 14°.

— **Šolska predstava v Cirkusu Kludsky.** Kakor čujemo, bo v ponedeljek ob 16. popoldne predstava za mladino vseh šol s poučnim predavanjem v maneži. Vstopnina znaša 10 Din.

— **Menadžerija cirkusa Kludskega.** Ob strani velikega šotora, kjer se vrše zvečer predstave, ste postavljeni dve veliki maneži, v katerih ima cirkus Kludsky prav lep izbor divjih živali. Opazovanje divjih zverí je prav zanimivo in poučno. V kletkah živje sicer v nesvoobodni levi in kraljevski tigri. Dva leva samca sta posebno impozantna. V posebni kletki je tudi 10 mladčev-levov. Splošno pozornost vzbujajo severni medvedje. Velika kletka, kjer so nastanjeni opice, je bila vedno obkrožena zlasti od mladih gledalcev. Poleg mnogostevlinih konj vzbujajo zanimanje številni velblodi, ki se v ograjenem prostoru svobodno kre-tajo. Obiskovalci so velblode krmili s kruhom in senom. Tudi sloni so predmet pozornosti. Nastanjeni so v posebnem šotoru. Z rilci mahajo semintja, brskajo po zveriji in hlastno jemljejo od ljudi kruhi in seno. Posebni prijatelji pa so sladkorji.

— **Pogreša** se leta 1864. rojena Terezi-a Molitorre, stanujoča v vojaškem skladišču v Vodmatu. Odšla je 14. t. m. z doma in se do sedaj še ni vrnila. Na starši so bili zadnje čase opaziti znaki duševne depresije, bila je potirja in zamišljena. Zato ni izključeno, da je izvršila samomor.

— **Opozorilo!** Dne 4. julija 1925. ob 9. uri se bodo prodajale v porotni dvorani deželnega sodišča v Ljubljani razne stare puške (primerne za lovsko čuvaje) in samokresi in sicer samo zdražiteljem, ki so v posesti orožnega lista.

Iz Maribora.

— **Občni zbor pokrajinske zveze vi-nogradnikov za Slovenijo** se vrši v soboto, dne 27. junija t. l. ob 11. uri v Narodnem domu v Mariboru.

— **Na drž. deški meščanski šoli v Mariboru** je vpisovanje v I. razred v nedeljo dne 28. in v ponedeljek dne 29. junija t. l. od 8. do 12. ure. Učenci se morajo izkazati z zadnjim šolskim izpričevalo, krstnim listom in izpričevalom o cepitju. Ravnatelj.

— **Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru** vpisovanje za šolsko leto 1925-26 se vrši do 1. julija vsak dan med 11. in 12. uro na Zrinskih trgih 1-1-28. V I. letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili četrti razred srednje ali meščanske šole. Vnanji učenci in učenke se prijavijo lahko tudi pismenim putem. V ta namen naj pošljejo ravnateljstvu šole najkasneje do 5. julija zadnje šolsko izpričevalo in krstni (rojstni) list. Vstop v drug letnik je možen samo po dovršenem prvem letniku dvorazredne trgovske šole.

— **Na Strela je v nedeljo tresčilo** v hišo posestnika Pulka in Vodah pri Zetalah. Poslopje se je takoj vnelo in je pogorelo do tal. Le z največjim naporom je uspelo rešiti nekaj pohištva in drugih predmetov. Škoda je zelo velika.

— **Smrtna asreča v Dravogradu.** V Kozjem vrhu pri Dravogradu je posestnik Blaznik na povratku domov padel tako nesrečno, da je obležal mrtve na licu mesta.

— **Uspeh mariborske policije.** Mariborska policija ima zadnji čas nemahovno

srečo. V pret. tednu je prišla več težkih zločincev. Te dni pa je posvetila policija posebno pažnjo tudi razpravam pri poroti. Tako je bilo v sredo prijetih v razpravi dvorani več oseb, med drugimi dve ženski in en moški, osumljeni raznih deliktov. Se večjo smolo pa je imel mesarski pomočnik Anton Muhič, ki je bil svoječasno obsojen na šest dni zapore. Kazni pa ni nastopil in so ga oblasti že dolgo iskale. Pri razpravi pa ga je med poslušalci spoznal sodnik, poklical je jetniškega paznika, ki je presenečenega Tomčka odpeljal v zapor. Napravil je precej kisel obraz in njegova hola je bila precej negotova.

POZOR!

Opozarjate se, da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato) „ključ“ so ponarejeno

traja kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in preprečite se. — Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejeno

Iz Celja.

— **Višji tečajni izpiti na celjski realni gimnaziji v Celju** so se vršili v sredo dne 17. junia pod predsedstvom min. odposlanca, rektorja ljubljanske univerze dr. Karla Hinterlechnerja. K izpitem je bilo pripisanih 15 maturantov, od teh se eden vsled obolelosti ni mogel podvreti izpitem, eden je bil preproban za celo leto, štirje pa so bili glasom predpisov ustne mature kot odličnjaki oproščeni. Izpite so položili s pozitivnim uspehom naslednji kandidati: Baebler Aleksej, Belle Marjan, Berglez Vladimir, Božič Vlasta, Černej Božidar, Fischer Alfred, Juhart Josip, Koser Albert, Lesjak Drago, Lesjak Ivan, Mikuš Radivoj, Podpečan Ivan, Vrhovc Hugon.

— **Abiturijentska slavnost** se vrši v ponedeljek 22. t. m. ob 20. v Narodnem domu.

Sodišče

V Ljubljani, 19. junija 1925.

Eden, ki pravi tudi sodnikom prijatelj.

Anton Novak, delavec v Vevčah, je bil redavno pred okrajnim sodiščem obsojen na 3 dni zapore zaradi tatvine. Obtoženec žaga po hišah drva. Ker je pri tem zlomil Jordanovim žago, je obljubil povrniti škodo. In res se je nekega dne našla v Jordanovi dvoranici dobra žaga, ki jo je nekdo porinil skozi late. Novodošla žaga pa je manjkala Omanovim iz drvarnice. Obtoženec to tatvino transakcijsko odločno tají in se sklicuje na »nekega dobrega prijatelja, ki ga pa prav nič ne pozna«. Predsednik: »Potemtakem pa ni vaš prijatelj, ako ga sploh ne poznate! Obtoženec: »Jaz pravim prijatelju vsakemu dobremu človeku, tako tudi vam, gospodje sodniki.« Predsednik: »Hvala za prijaznost! — To najnovejšo »prijateljstvo« je obtoženec (po njegovem mnenju) toliko pomagalo, da je bil pri vzklicu ali razpravi oproščeni. Predsednik mu je oprostitve sporočil z opazko, da je skoraj gotovo res izvršil tatvino, le dokazov za to ni dovolj. Oproščeni: »Kdo pa mi bo povrnil škodo in dobro ime?« Sodnik: »Bog oče!«

Menda bi rad še pohvalo ob sodišču.

J. R. uradnik na Jesenicah, bivši častnik, se je priženil v ugledno trško rodbino gostilničarja T. R. je v planjosti že večkrat surovo nastopal proti svoji ženi. Posebno surov in nasilen je bil v noči 31. sušca t. l., ko sta s prijateljem poprej popila 4 litre dalmatinskega vina. Zaradi neke malenkosti je pahnul ženo po tleh ter zmetal za njo skledo, krožnik, žlico, nož in vilice ter jo telesno poškodoval. Ker mu je okraj. sodišče v Radovljici izreklo strogo ukor, se je proti temu pritožil. Njegov priziv je bil zavrnjen.

Mariborska porota

«DENAR ALI KRI»

V noči od 1. na 2. aprila 1924. je bil izvršen pri posestniku Franciški Herić v Gačniku roparski napad. V spanju je posestnika nenadoma dobila več udarcev po glavi

in ko se je zbudila je stal pred njo neznan n.oški ter kričal: »Denar ali kri!« Prestrašena posestnica je vstala in odšla na podstrešje, kjer je imela v skrinji nekaj prihrankov. Dala je napadalcu 250 Din. Ropar je nato vzel še kos mesa in svileni ruto ter v temni noči izginil. Napada je bil takoj osumljen Stefan Falež, pomožni delavec iz Slovenske Bistrice, ki se je kot vojaški dezerter od 1919. dalje klatil po Jugoslaviji in Avstriji. Kritične dni se je pojavil v Gačniku, kjer je iskal pri kmetih dela. Zvečer je prišel k Herićevi in jo prosil za jed. Herićeva, ki je bila sama doma, je imela pred tujem strah in ga je s kosom kruha odpravila. Pri izvršenem zločinu je Falež pobegnil v Avstrijo, v maju 1925 pa se je vrnil v Jugoslavijo, misleč, da je njegov zločin že pozabljen. Prijeli so ga že na meji in izročili sodišču. Obtoženec je pri razpravi odločno tajil, da bi izvršil napad in je trdil, da je bil takrat v Avstriji, kar pa je v nasprotju z izpovedbami pri. Porotniki so z 8 glasovi potrdili vprašanje ropa, na kar je sodišče Faleža obsodilo na 8 let težke ječe. Obtoženec je sodbo mirno sprejel.

VLOM V DOLNJI LENDAVI

Leta 1923 je bilo v Dolnji Lendavi izvršenih več državnih vlomov. Dne 17. aprila so neznan storilec vlomil v manufakturno trgovino Blau-Barta ter odnesel za 27.000 dinarjev blaga. Meseca novembra sta bila izvršena vlomna pri posestniku Podobniku in pri urarju Mayerju. Temu je bilo odneseno za 25.000 Din zlatnine. Kmalu za tem je bilo izvršenih še več vlomov v stanovanja. Navzlic vestnemu poizvedovanju oblasti vlomilcev niso mogle izslediti. Pretekli mesec pa so bile naše oblasti obveščene, da je bil v Budafoku na Madžarskem prijet brivski pomočnik Josip Vratar, ki je bil osumljen raznih delanj. Pri njem so našli različne predmete, ki so izvirali od tatvin. Nato je bila pri njegovih sorodnikih v Dol. Lendavi izvršena hišna preiskava, pri kateri se je našlo razno ukradeno blago. Včeraj se je Vratar zagovarjal pred porotniki in je priznal vsa dejanja. Porotniki so potrdili vprašanje glede krivde obtoženca, na kar je bil ta z ozirom na neomadeževano preteklost obsojen samo na dve in pol leta ječe.

TATINSKI HLAPEC

Mariborska porota ima že tri dni opraviti s samimi tatovi in vlomilci. Včeraj popoldne se je zagovarjal pred porotniki Jurij Petrovič iz Gorice pri Sveti Trojici, ki je bil že radi tatvin večkrat predkaznovan. Vohče ga slikajo kot nevarnega potepuha, ki se preživlja samo s tatvinami in drugimi lopovščinami. Imel je posebno taktiko. Šel je k posestnikom in se ponujal za hlapca. Če po 10 ali 20 dnevi pa je zapustil službo in običajno odnesel, kar semu je pač zdelo primernega. Tako je nekega dne peljal hčerko posestnika Rečnika iz Razvanja pri Mariboru na zapravljivčku na mariborski kolodvor. Z vozom pa se ni vrnil, temveč se je s svojim tatinskim tovaršem Gabrovcem odpeljal na Hrvaško, kjer je konja z vozom in opremo vred prodal nekemu kmetu pri Sisku. Na račun je dobil 500 Din. Izplačilo ostale svote pa so preprečili orožniki. Oba tatava sta med tem tudi drugje izvršila več tatvin. Petrovič je pri razpravi nekaj tatvin priznal, za ostale pa je skušal zvrniti krivdo na Gabrovca. Porotniki so potrdili vprašanje glede krivde obtoženčeve in je bil Petrovič obsojen na dve leti težke ječe.

»Postrežnice v živalskih brzovalnikih. Železniško generalno ravateljstvo v Švicji je sklenilo uvesti za poskušnjo na nekaterih brzovalniški službo postrežnice. Imele bodo nalogo, da bodo v vlakih I. in II. razreda in ako bo čas dopuščal tudi v ostalih vozovih skrbale za čistost po vseh prostorih ter da bodo na pomoč bolehnim potnikom, kakor tudi družinam in materam, ki potujejo svojo deco. Postrežnice bodo imele posebno službeno obleko in naročni napis »postrežnica«.

KAJ JE TREBA SPREMENITI

V nekem gledališču v ruhrskem ozemlju so igrali Bernard Shawovo »Sveto Ivan«. Po nekaj dneh pa so uvideli, da je obisk zelo slab in ugotovili so tudi temu vzrok. Zastor je namreč po zadnjem dejanju padel ravno pet minut po odhodu zadnjega predmetnega električnega voza, tako da so morali v predmestjih stanujoči ljudje peš domov. Kaj storiti? Vsekakor skrajšati en prizor... Spremeniti...? Kaj naj se spremeni?« so brzojavili Shawu. »Vozni red električne železnice« je bil brzojavni odgovor Shawu.

1880

Dr. Franjo Skaberné, generalni tajnik »Slavenske banke«, javlja v svojem imenu, kakor tudi v imenu svojih sinov Broneka, Leona in Luceka, nadalje v imenu svojih sinov Ljudovita viteza Stepskega-Doliwa in dr. Rikarda viteza Stepskega-Doliwa in vsakine Olgje pl. Stepske-Doliwa ter ostale rodbine prežalostno vest, da je nepozabna in predraga soproga, mati in sestra, gospa

Natalija Skaberné, roj. pl. Stepski-Doliwa

po kratki in težki bolezni danes ob pol 7. uri izdihnila svojo plemenito dušo. Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 20. junija ob 15. iz mrtvašnice na Mirogoju. Zadušnica bo v ponedeljek, 22. junija ob 8. v župni cerkvi sv. Marka.

Mir njenemu pepelu!

V ZAGREBU, dne 18. junija 1925.

Gospodarstvo

—g Perutinarstvo. Sestavlja A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. »Kmetovalec« piše sledeče: To je naslov novi knjigi, ki obsega 174 strani in stane Din 44, v platno vezana pa Din 56. Knjigo je napisala tiskarna J. Krajec nasl. Novomesto in jo lepo opremila s številnimi podobami, ki jih je priznalo dobro in skrbno narisan ravnatelj Dragotin Humek. Perutinarstvo je pri nas še vedno zelo zanemarjena panoga gospodarstva. Ob malem trudu bi lahko donosala več dobička. Toda nevednost in malobrižnost vladarja v tej stroki, ki sta krivi, da je naše perutinarstvo takorekoč še v povojih. Ne zanimamo se za perutnino toliko, kakor bi zaslužila. In vendar prinašajo kure, gojene v malem in velikem obsegu, razumnemu perutinarju primerno plačilo. Pisatelji se je sam bavil s perutinarstvom in nam lahko v umiljivi besedi opiše, na kaj vse je gledati, da se ta važna gospodarska stroka povzame do večje rentabilnosti tudi po naših krajih. Obširneje so obdelane različne kurje pasme. Knjiga bo služila potrebam raznih rejcev perutnine, meščani kakor tudi kmetovalcu. Važno pa je poglavje o kurjih boleznih, ki obsega vnanje bolezni, notranje bolezni, nezgode, nosenja in razvade. Knjiga je sestavljena po raznih virih in z veliko marljivostjo. Priporočamo jo vsem ljubiteljem in rejcem naše perutnine, da si jo nabavijo.

—g V. Ljubljanski veleesejem. Letošnja prireditelj (29. 8. do 8. 9.) Ljubljanski veleesejem, ki so kot dobro organizirani priznani tudi v inozemstvu, vzbujajo v celji državi veliko zanimanje. Prijava naših industrijev, obrtnikov in trgovcev k udeležbi se zaključuje, zamudniki imajo čas še do 1. julija. Pripravlja se že vse, da se opozori tujce na prireditelj in započela se je obširna reklama in propaganda za pridobitev kupcev. Nameravani so skupni poseti (posebni vlaki) iz Sarajeva, Skoplja, Vel. Bečkereke, Novega Kada, številnih obisk se pričakuje iz Zagreba. Beograd in južni krajev naše države. Po teh informacijah se sklepa, da pride v jeseni 50—60.000 tujcev v Ljubljano. Ljubljanski veleesejem bo letos najskrbnejše organiziran. A naša največja gospodarska manifestacija naj kar najhitreje uspe in zato naj se vsak privrednik nemudoma prijavi za udeležbo. Desetisoči se bodo divili njegovim predmetom, jih izbirali in naročali.

—g Izvoz avstrijskih kos. Industrija avstrijskih kos, ki ima svoj delež zlasti na Zgornjem Avstrijskem in Stajerskem, izvažajo svoje izdelke tudi v Rusijo v vedno večjem obsegu. Lani je znašal izvoz skupno 28.574 dc. kos napram 29.088 dc. prejšnjega leta. Iz omenjenega izvoza je slo v Rusijo 8269 dc. avstrijskih kos. Za Rusijo kupuje največje Českoslovaška, lani 3790 dc. Eksport se pričinja razširiti tudi na severne in zapadne dežele.

—g Žitni nasađ na Madžarskem. Poljedelski minister je izdelal načrt, po katerem se uporabi za žitne nasade okoli 100.000 ha doslej nerodovitnih tal v madžarski nižini. Gre pri tem za razna osuševalna dela in zgradbo 1200 km dolgega kanalskega omrežja. Stroškov bo 4,8 milijonov zlatih kron.

—g Poslabšan položaj na tržišču z nemškimi železom. Že proti koncu maja se je pričel slabšati položaj na tržišču z nemškimi železom. Posebno je pripomogla k temu okolnost, da so se stroški za zgradbo zadnje čase nenavadno zvišali, ker so mezdje v vseh delavskih strokah vedno večje. Tako je bila cela vrsta nameravanih zgradb vsled visokosti stroškov in vsled položaja na denarnem trgu znatno reducirana ali pa sploh opuščena. Denarni trg napravlja industriji z železom in vsem nji bližnjim krogom za bodočo največje skrbi. Železo zastaja po tvornicah, kar se vidi pri naročilih, ki so vedno redkejša, pa se zato takoj izvršujejo. Cena pada. Sedaj se misli na zunanjo trgovino s pomočjo eksportnih bonifikacij. Toda bati se je, da ukrepejo prizadele tujde dežele, ki same proizvajajo železo, takoj protidredbe.

—g Vprašanje novih carinskih tarifov. Nekatere tujde države baše pritiskajo na našo vlado, da ne odredi novih splošnih carinskih tarifov dotlej, dokler ne bodo sklenjene trgovinske pogodbe s temi državami.

—g Českoslovaški kapital v Jugoslaviji. Po poročilih čeških listov se čsl. kapital čedalje bolj zanima za naša podjetja. S posredovanjem neke zagrebške banke se udeležuje tudi eksploatacije boksita. Neke druge jugoslovanske banke je posredovala za večji angažma čsl. kapitala v neki naši tvornici porcelana in stekla. Zanimanje češkoslov. finančnih krogov za naša podjetja obeta še druge angažmane zlasti v veletrgovini.

To in ono

Darvinova teorija pred sodiščem

V malem mestu Daytonu v ameriški državi Tennessee se bo vršila v kratkem razprava, h kateri pride na tisoče in tisoče radovednih ljudi iz vseh krajev Amerike.

Bivši državni tajnik William Jennings Bryan je zatožil profesorja Johna Skope, da je prekršil zakon s svojimi izjavami glede Darvinove teorije. Zato je slednji pozvan pred sodišče. Skope je bil profesor na srednji šoli in je pri svojem poučevanju hvalil in priporočal Darvinovo teorijo o evoluciji plemen in o izvoru človeka iz opice. Pred časom je to tezo lahko zastopal brez strahu, toda pred par meseci so zakonodajci v tej državi sprejeli zakon, ki določa, da drugi, da so Darvinove teorije brezmišljeni in v kdor bi jih propagiral, zapade kazni. Bryan bo pri razpravi vzdrževal obtožbo, obtožbenega Skopeja pa bo zastopal znani odvetnik Clarence Darrov, ki je branil v čigaskem procesu mlada milijonarja Loba in Lepolda.

V Daytonu delajo velike priprave za sprejem radovednežev, ki prihite k razpravi. Mesto je majhno in ima komaj 2000 prebivalcev. Zato gradijo barake, pripravljajo vozove in postavljajo tudi radiotelefonski aparat, da bo mogoče slediti poteku razprave po vsej Ameriki. Mesto hoče napraviti dobro kupčijo z razpravo, pri kateri bo prof. Skope prav gotovo obsojen. Darvinova teorija pa s tem ne bo še izpodbita.

Ali se živali smejejo

Dr. Maks Wallerstein je izdal brošuro, v kateri trdi, da se tudi živali smejejo in ne samo človek. Dolgo časa se je mislilo, da ima dar smeha samo človek in da je smeh v zvezi s človeškim razumom, torej z višjim razvojem duha. Schopenhauer imenuje smeh poseben fenomen, ki je izključena last človeške narave kakor razum. Drugi opazovalci pa so nasprotnega mnenja. Neki angleški učenjak pravi, da izražajo psi svoje nežne občutke na način, ki je sličen smejanju. Turgenjev pravi v spominih nekega lovca: Znano je, da imajo psi možnost smejati se in sicer se lahko smejejo prav prijazno. V »Ani Karenin« prinese pisca Laska svojemu gospodarju ustreljenega ptica »sko-

ro smeje«. Tudi ljudstvo misli, da se psi lahko smejejo. Tako pripoveduje Egmont de Boncourt, da njegova gospodinja zatrjuje, da pozna psa, ki se smeje kakor človek. Darvin ugotavlja, da izražajo različne vrste opic svoja vesela ali nežna čustva na način, ki se ga lahko označi za smeh. Tudi čuvši zooloških vrstov so enakega naziranja. Wallerstein pravi dalje, da nima smeha, tudi ako bi bil izključno človeška last, s človeškim razumom nikake neposredne zveze. Ljudje se smejejo že takrat, ko ne more biti govora o kakem duševnem delovanju. Smejejo se pa tudi potem, ako je njihov duh omračen. Darvin je opazoval na svojih otrocih, kdaj se otrok privikrat zasmeje. Dva sta se zasmejala privikrat v starosti 45 dni, en otrok celo po 25 dneh. Znano je, da se duševno bolni čestokrat smejejo prav od srca in cela vrsta jih je, katere lomi smeh neprestano. Človek se smeje tudi, ako se ga požečka, v tem slučaju nima smeh gotovo nič opraviti s človeškim razumom, marveč je le posledica vplivanja na telo. Razni zoologi trde po vrsti, da ni nobenega dvoma, da se psi lahko smejejo, samo tega se ne vidi prav očitno, ker na obrazu psa ni smehovih mišic.

Boji z ogromnimi ribami

V poletnem času so čestokrat strašile po časopisu vesti o morskikh kačah. Morda zaide tudi letos kaka taka vest v javnost. Ljudje, ki dobro poznajo morje in njegove prebivalce, trde, tako med njimi zlasti Anglež Mitchell Hedges, da v resnici žive po raznih morjih ogromne ribe in da živijo tudi morska kača. Omenjeni Anglež je junak, ki je po večurnih bojih premagal tako ogromne ribe, kakor se to ni pred njim posrečilo nobenemu drugemu. On je vlek s svojim motornim čolnom ribe z strašnim zobovjem žagi podobnim cel dan, dokler niso opale in jih je potem usmrtil s eksplozivnimi snovmi. Ljudje se navadno smejejo, ako čitajo povesti o velikih ribah. Na vprašanje, ali je prepričan o eksistenci rib, ki so večje, kakor si jih predstavlja navadno naša domišljija, odgovarja, da v globinah oceana resnično žive taki ogromni stvori. Pri preiskovanju Karibiškega in Pacifičnega oceana je našel Skorpionja do 9 col dolžine, črve do 10 col dolge s številnimi nogami, strašne pajke in bolhe. Vjel je več somov, dolgih 30 čevljev,

ogromne ribe z zobovjem žage težke nad 50 centov, kar spričuje, da žive v oceanu še ostanki iz sekundarne dobe. On misli, da se dobi v morju tudi še kakega dinosaurus. V Pacifičnem oceanu žive morske krape mnogo večje kot domače, videl jih je čestokrat, kako se pasejo v 6—10 čevljev globoki vodi v morski travi in le včasih dvignejo svoje glave na površje, da se oddahnejo. Videl je ogromnega soma ob Panamskem kanalu, ki je bil dolg 98 čevljev in težak 100 ton. Vjeli so bili tudi morski sloni ogromnega obsega. Zanimivo pripoveduje, kako je vjel z vrvoj soma, ki je bil dolg 17 čevljev in je meril v obsegu 7 čevljev, težak je bil 1350 funtov. Opazoval je boj med somom in ribo z ogromnim ostrim zobovjem. Slednje je napadel som in ji strgal na strani velik kos mesa. Nato je hotel s plenom zbežati, toda bilo je prepozno. Strašno orodje zobovja kot žaga ostrega, ranjene ogromne ribe se je zadržalo v soma in ga je prerežalo skoro na pol. Som je izginil mrtev v vodi.

★ ★ ★

* Zmerjanje o pravem času. Pesnik Ariost je delal verze že v zgodnji mladosti. Imel pa je hudega očeta, katerega poezija ni nič ugajala, zato je svojega sina opetovano zmerjal. Tudi ko je že precej odrasel in ko je začel pisati že gledališke stvari, je bil oče opetovano jezen nanj in pogosto ga je narahlil in zmerjal. Včasih je sin ugovarjal, se branil in miril očeta, včasih pa je bil oče silno razjarjen in z grdimi besedami je obdajal svojega sina Ariosta. Ta pa je stal mirno in z največjo pozornostjo poslušal. Njegov pri tem prizoru navzoči brat je bil ves začuden in ga je potem, ko je odšel, vprašal, zakaj ga je tako zvesto poslušal. Ariost je odgovoril: »To je bila zame izborna prilika. Pišem ravno neko komedijo in sem baš pri prizoru, ko oče svojega sina temeljito kara. Ko je začel moj oče zabavljati, mi je padla v glavo misel, da mi bo dal on najboljši vzorec za moje delo. Zato sem si natanko zapomnil njegove besede, njegov glas in njegovo ravnanje in hitim, da takoj napišem prizor, ki se mi go tovo popolnoma posreči«.

Darvino za sokoletki Tahar!

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Inserirajte v 'Slov. Narodu'

Kaj Vam še vedno ni znano??

da se naiceneje in najbolje oblači v detaljni trgovini **KONFEKCIJSKE TOVARNE FRAN DERENDA & Co** na Erjavčevi 2, nasproti dramskega gledališča? — Ravno kar došli modni platnjeni sukniči se dobe že od Din 60 naprej. Bogata zaloga vsakovrstnih oblek za gospode, dečke in fante po konkurenčnih cenah!

— HITITE, DA NE ZAMUDITE! — 1873

Damske obleke moderne, cefir, de- len, krep, frotter — Din 80— do 170—, BLUZE: cefir, opal, etamin Din 50— do 150—. Predpasniki in otroške obleke ter razno manu- fakturno blago nudi po jako nizkih cenah trdka: **F. in J. Goričar**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. **Oglejte si izložbo!** 123-L

V globoki žalosti naznanjam v svojem in imenu sorodstva vsem prijateljem in znancem, da je moj ljubi, dobri mož, brat, svak in stric

Janko Kerin

posesnik in občinski odbornik

danes nenadoma preminil.

Pogreb bo v petek, dne 19. t. m. ob šestih popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

KOSTANJEVICA. 18. junija 1925.

Marija Kerin.

IV. BRUNČIČ & E. REBERNIK pleskarja in ličarja Ljubljana, Karel Kotnikova ulica (baraka za Ledino) se priporočata cenj. edinstvu. — Cene zmerne, postrežba točna. Triletna garancija. 121-L

Dentist Avgust Klemenčič Privoz 3 ne ordinira od 20. t. m. do 5. julija t. l. 1859

Hočete biti zadovoljni? z Vašo obleko? — Obrnite se na modni salon 1632

Stev Gomboc, Ljubljana, Aleksandrova c. 9-II. Izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju. — O solidnem delu in nizkih cenah se sami prepričajte!

Mali onesti, ki služijo v posredovalne in socialne namene obdobja, vsaka beseda 50 nar. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zonitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—, Najmanjši znesek Din 10

Sinžbe (zmožna) išče službo. — Pisati pod Modistka/1863 na upravo »Slov. Nar.«.

Mjesne agente i zastupnike za sva mjesta Hrvatske Dalmacije i Slavonije — tražimo. — Kuzmičev 30, Zagreb. Kukovičeva 31. 1817

Skladiščnik, starejša in dobra moč izurjen v mešani stroki želi premeniti službo. — Ponudbe pod »Dobra moč/1812« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Elektrotehnični obratovodja z večletno prakso išče službo. — Ponudbe pod »Posebna moč/1838« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Kolar, vojašine prost. z dobri mi spričevali, išče službo. — Ponudbe pod »Kolar/1840« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Stenografinja in strojevska (izurjena) išče službo; najraje v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Stenografinja/1826«. 1874

Trg. uradnik zmožen vsakršnega pisarskega dela, z dolgoletno prakso — išče stalno mesto pri boljšem podjetju. — Pismene ponudbe pod »Soliden/1861« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Modistka (zmožna) išče službo. — Pisati pod Modistka/1863 na upravo »Slov. Nar.«.

Absolvent dvorazredne trgovske šole išče službo v pisarni v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Dobra moč/1862« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Lokali

Suho skladišče v bližini Sv. Jakoba trga ali v Trnovem vzamem takoj v najem. — Viktor Šober, špecerijska trgovina, Sv. Jakoba trg 4. 1868

Prodaj

Maklaturni papir po Din 5.— kg napredaj v upravi »Slov. Nar.«. 1798

Otroška zibelka skoro nova, se proda. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1867

Šivalni stroj »Singer«, skoro nov, se ceno proda. — Ponudbe pod »Singer/1864« na upr »Slov. Narod«. 1874

Jedilno opravilo dobro ohranjeno, iz trdega lesa — prodam. — Ponudbe pod »Jedilnica/1860« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Razprodaj po nizki ceni slikarsko orodje, šablone in razne barve za slikanje sob in druge v to stroko spadajoče stvari. — Poizve se na Vodnikovem trgu (baraka). 1848

Posojila

25.000 Din posodim brezobrestno dotičnemu, kateri mi pre- skribi stanovanje 1—2 sob s kuhinjo. — Ponudbe pod »Din 25000/1797« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Dopisovanje

Samotar išče blago dušo, ki bi hotel deliti samotno kot prijateljstvo. — Ponudbe pod »Zvestoba/1829« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Mlad gospod, fin, diskreten in značajan želi znanja z mlado inteligentno damo od 18 do 20 let. Turistovke dobro doše. — Ponudbe pod »Počitnice/1853« na upr. »Slov. Narod«. 1874

Trg. pomočnik želi znanja v svrhu zednitve s premožno gospodino, ki bi mu pomagala do samostojne eksistencije. Tajnost zanjme- na. — Pismene ponudbe s polnim naslovom pod »Zepitev/1857« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Vdovec, 50 let star, z 80.000 Din gotovine, želi poročiti gospodino ali vdovo brez otrok primerne starosti. — Ponudbe pod »Vdovec/1856« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Stanovanja

Prazno sobo s predsobo in posebnim vvhodom v mestu išče za- konski par brez otrok. — Ponudbe pod »Prazna soba/1847« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Prazna soba v centru mesta — se išče za pisarno. — Ponudbe pod »Pisarna/1865« na upravo »Slov. Nar.«.

Sostanovalec se sprejme na stanovanje v sredini mesta. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 1872

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo išče zakonski par. Najemni- ne plačam do 700 Din mesečno. — Ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod »Stanovanje/1845«. 1874

Prazna soba za pisarno, oziroma dve ali manjši lokal, ali manjše skladišče s pisarno v sredini mesta za takojšnjo uporabo — se išče. — Ponudbe pod »Elektrika/1870« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Krasna soba z dvema ali eno posteljo, v vili, posebni vhod ta- koj iz stopnic, umivalnik na vodovod, električna luč, pogled na krasno vrt — se takoj odda. — Anton Maver, Ahacljeva cesta 5. 1874

Neoremičnine

Vila v mestu se proda za Din 300.000. Kupcu na razpolago dve stanovanji. — Le resni ponudniki naj pišejo na upravo »Slov. Narod« pod »Vila/1842«. 1874

Malo hišico v mestu ali predmestju kupim. Cena do 40.000 dirarjev. — Pismene ponudbe pod »Enodružni- ska/1794« na upravo »Slov. Narod«. 1874

Razno

Naša se je na Vodnikovem trgu zla- ta damska zapesnitica. — Izgubitelj naj se oglasi v upravi »Slov. Nar.«. 1869

Na dobro

domačo hrano se sprejme več gospo- dov ali gospodinj. — Poizve se: Emonska ce- sta št. 4, pritličje, desno. 1566

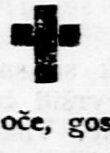
Gospe! Vrhunec elegance je, ako nosite

Les Tissus A.G.B

ki jih dobite pri vseh prvorazrednih trvdkah.

Prodaja samo trgovcem: 1247-n

ZAGREB, JELAČIČEV TRG 20/III. TELEFON 6—99.

Nas dobri mož in oče, gospod

Edvard Bohinec

mestni učitelj v p.,

nas je po dolgem trpljenju v 56. letu starosti za večno zapustil.

Pogreb bo iz hiše žalosti, Rimska cesta 20, v nedeljo, 21. t. m. ob treh popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 19. junija 1925.

Žalujoči ostali.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

specijalni predmeti brez konkurence 1338

blago za gospode in dame, zajemeno iz čiste volne, čvrste kvalitete in najmodernejših vzor- cen razpošilja po tako nizkih tovarniških cenah več nego 40 let kot strogo solidno svetovno znano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO,

Palackeho trida 12.

Vzorec gratis in franko. Isto tudi privatno.